

Kommunstyrelsen

Dejan Smiljanic
Redovisningschef

dejan.smiljanic@ekero.se

Översyn av kommunens finansiella portfölj

Dnr KS20/152

Ärendet

Ekonomichef och redovisningschef initierar ärendet efter en översyn av befintlig låneportfölj och med beaktande av innevarande års ekonomiska prognos samt med målsättning att möjliggöra en minskad räntekostnad för de kommande åren.

I enlighet med KFS 01:2, som innehåller Ekerö kommuns finanspolicy, och i kommunstyrelsens delegationsordning, ansvarar ekonomienheten för att besluta om räntebindning och upplåningsstruktur och ekonomichefen beslutar om ändrade villkor för tidigare upptagna lån och om upplåning av likvida medel.

Utifrån vad som framgår av kommunstyrelsens delegationsordning punkt 1.4 görs bedömningen att ärendet är av principiell betydelse och/ eller av större vikt varför överlämnande görs till kommunstyrelsen att fatta beslut. Kommunstyrelsen föreslås besluta att en befintlig swapp i låneportföljen, referensnummer 1149714, ska lösas in i förtid.

Bakgrund**Fakta om ränteswappar**

En ränteswap är ett räntederivat som i sitt praktiska utförande innebär ett avtal om byte av ränta. För en låntagare som vill arbeta aktivt med sin låneportfölj är det ett verktyg för att skaffa motsvarande effekt som när räntan för ett lån binds på en viss tid. Men det ger en större flexibilitet än vad som uppnås vid att bara binda räntan. Swappen tecknas helt fristående från underliggande lån. Men för att den ska få någon effekt förutsätts att låntagaren har rörliga lån om minst samma belopp som det nominella beloppet på swappen.

För att få den trygga effekten av en räntebindning på dessa lån, tecknas en swap som byter rörlig ränta mot en fast ränta. Utgivaren av swappen (kreditinstitut/bank) förbinder sig att betala en rörlig ränta till låntagaren och låntagaren förbinder sig att betala en fast ränta till utgivaren. Effekten blir att parterna "byter ränta med varandra". En swap har ett nominellt belopp som används för ränteberäkningen, men det är inget lån som ska amorteras eller liknande. Dessutom avtalas om nivån på den rörliga och den fasta räntan samt under hur lång tid swappen ska gälla. Eftersom en swap är ett finansiellt instrument kan den köpas och säljas på finansmarknaden. Det är detta som ger flexibiliteten.

Till skillnad från ett bundet lån kan en swapp avslutas när låntagaren så önskar.

Ekerö kommuns finanspolicy

I KFS 01:2 Riktlinjer för medelsförvaltning återfinns beslutad finanspolicy för Ekerö kommun. Finanspolicyen syftar bland annat till att beskriva de finansiella risker kommunen är exponerad för och de riktlinjer som finns för hur dessa hanteras. Policyen omfattar likviditetshantering och skuldförvaltning. Ett av de övergripande målen enligt policyen för kommunens finansverksamhet är att eftersträva bästa möjliga finansnetto inom de ramar som fastställts inom policyen.

Ränteswap är ett derivat som enligt finanspolicyen är ett godkänt instrument för skuldförvaltningen.

I enlighet med den i policyen fastställda ansvarsfördelningen ansvarar kommunstyrelsen för att bevaka behovet av att revidera finanspolicy och för att löpande följa finansverksamheten. Där framgår även att i enlighet med kommunstyrelsens beslutade delegationsordning och i de uppdrag som faller inom ramen för verkställighet ansvarar kommunstyrelseförvaltningen – ekonomienheten för att: löpande hantera finansverksamheten i enlighet med finanspolicy, säkerställa kommunens kapitalförsörjning, initiera och utarbeta förslag till uppdatering av finanspolicy, rapportering och uppföljning samt kontroll av finansverksamheten, besluta om räntebindning och upplåningsstruktur samt bereda övriga ärenden inom det finansiella området.

Nuläge och förtidsinlösen

Ekerö kommun har idag ett innehav av fem ränteswappar med ett nominellt belopp om 235 mnkr. Den rörliga räntan som banken betalar i byte är för samtliga fem swappar Stibor 3M.

Ränteswap (ref nr)	Nominellt belopp	Start	Förfall	Betalar (%)
19 28 095	45 000 000	2018-11-23	2024-06-20	2,24
18 84 691	40 000 000	2018-06-20	2025-06-19	3,14
18 84 693	45 000 000	2018-06-20	2026-06-18	2,99
11 49 714	40 000 000	2012-09-19	2032-09-20	3,66
18 84 707	65 000 000	2018-08-27	2024-08-27	0,69

Räntan för en av swapparna ligger idag på en för hög nivå i förhållande till dagens räntor som erbjuds, tillsammans med att den aktuella löptiden är till år 2032. Sett i ett historiskt perspektiv när

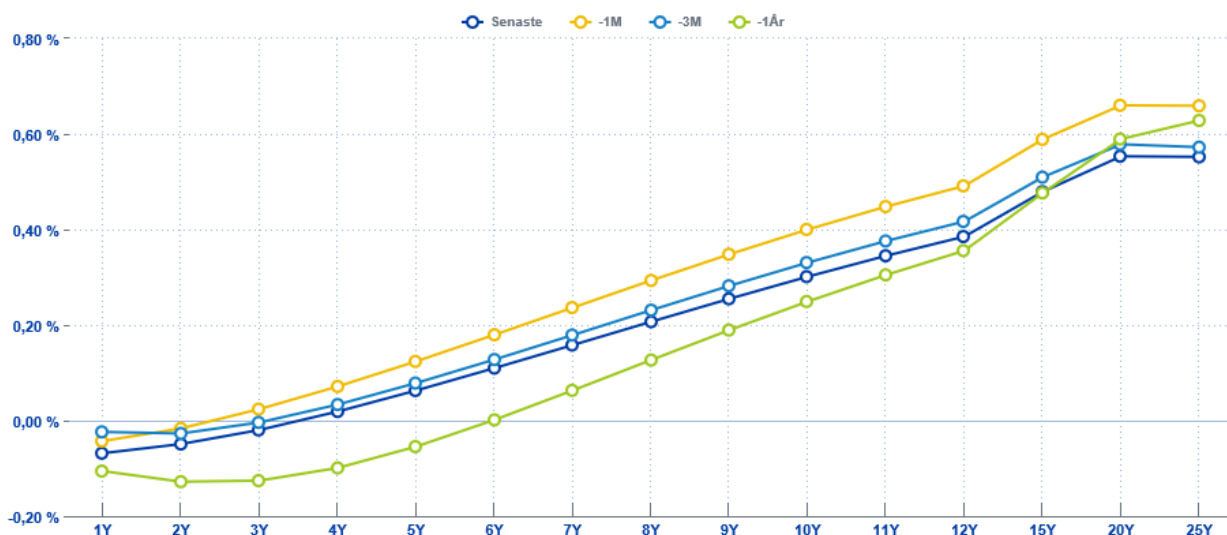
swappen tecknades 2012–09, låg Stibor 3M på 1,834 %. Därefter har ytterligare en finanskris 2014–2015 påverkat räntemarknaden, den första 2008, och nu från pågående Covid-19 pandemi.

Ekerö kommun betalar 3,66 % till banken och erhåller Stibor 3M. Idag ligger Stibor 3M kring nollan, tabell nedan.

Möjligheten finns att avsluta ränteswappen i förtid utifrån bedömningen att räntenivån är alltför hög. Ekerö kommun får betala för det för dagen gällande marknadsvärdet för swappen. Indikativt pris 2020-10-01 är 15,8 mnkr.

I diagrammet nedan återges marknadens prognostiserade ränteutveckling, där Stibor 3M ingår.

Kalkylen visar, under hypotetisk förutsättning att Stibor 3M skulle vara kvar på samma nivå som idag fram till slutdatumet 2032–09, att Ekerö kommun kommer att betala 17,2 mnkr fram till slutdatum, i snitt cirka 1,45 mnkr per år.

Baserad på redovisade antaganden föreslås att ränteswappen med referensnummer 1149714 löses i förtid före årsskiftet 2020/2021. Det faktiska priset fastställs i samband med att affären genomförs. Kostnaden kommer att belasta 2020 års resultat. Som en effekt av denna åtgärd kommer genomsnittsräntan i portföljen att minska och uppgå till 1,1 % (nuvarande nivå 1,5 %). Den årliga räntekostnaden framöver kommer från denna transaktion att minska med drygt 1,4 mnkr.